

Pro tajemníka ÚV KSČ s. M. Beňu
ke schválení

A. Šimůnek

VNITROSTRANICKÁ INFORMACE č. 90

Pro členy a kandidáty předsednictva,
členy sekretariátu ÚV KSČ

Dne 10. října 1985

Šimůnek

Č. j.: inf./04512/90
Počet listů: 10
Počet výtisků: 26
Den vydání: 16. října 1985

OBSAH

Informace o politické situaci v krajích

Informace o politické situaci v krajích

Krajské /městské/ výbory strany hodnotí ve svých zprávách vývoj politické situace ve vztahu k zabezpečování rozhodujících úkolů pozitivně. Současné období je charakterizováno výraznou snahou stranických orgánů o realizaci závěrů 15. zasedání a jejich důsledné promítnutí v konkrétních podmínkách ZO KSČ v rámci přípravy výročních členských schůzí a stranických konferencí. Ukazuje se, že zvýšené úsilí stranických orgánů vytvářet všestrannější tlak, aby závěry 15. zasedání a PÚV KSČ ze 4.9.1985 účinněji pronikaly do povědomí široké veřejnosti, začíná výrazně ovlivňovat společenskopolitickou atmosféru. Vedle celokrajských a okresních stranickoekonomických aktivů, výrobních porad v závodech, předání výtisků 15. zasedání s úvodem sekretariátu ústředního výboru strany všem komunistům, se využívá rovněž ideologických konferencí, besed, mítinků a slavnostních shromáždění. V tomto duchu byl například zaměřen i projev vedoucího delegace ÚV KSČ na celostátní mírové manifestaci uskutečněné v Jihlavě 3. 10. 1985 v rámci Týdne boje proti fašismu a válce, které se zúčastnilo téměř 25 000 občanů a mládeže.

Podporu pracovních kolektivů kritickému kursu červnového zasedání zvýrazněného opatřeními předsednictva ústředního výboru KSČ, celostátní poradou s tajemníky krajských výborů z počátku září, dokumentují dopisy schvalované na setkáních pracujících a zasílané ústřednímu výboru strany. Vyjadřují odhodlání zvýšenou pracovní iniciativou zabezpečit realizaci závěrů 15. zasedání a podporovat mírové úsilí států socialistického společenství.

Názorová hladina komunistů a obyvatelstva všech sociálních skupin je podstatně ovlivňována současnými zahraničními událostmi a rostoucí aktivitou socialistických států za upevnění míru. Principiální postoj Sovětského svazu a jeho neúnavnou

snahu o zachování míru potvrdil průběh návštěvy generálního tajemníka ÚV KSSS ve Francii. Diskuse v pracovních kolektivech a ve stranických organizacích pozitivně hodnotí významné konkrétní návrhy SSSR na zákaz kosmických a radikální snížení jaderných zbraní. Velký ohlas zvláště mezi dělníky byl zaznamenán na interview soudruha Gorbačova ve francouzské televizi. S uznáním jsou oceňovány jeho jasné a jisté odpovědi i schopnost okamžitě a zásadově reagovat na otázky. V souvislosti s tím se upírá pozornost široké veřejnosti k připravované schůzce nejvyšších představitelů SSSR a USA v Ženevě. Očekává se, že přispěje ke snížení mezinárodního napětí a odvrácení hrozby jaderného konfliktu.

Kladně je hodnocen rozvoj zahraničně politických styků Československa. S uspokojením byly ve veřejnosti přijaty výsledky jednání generálního tajemníka ÚV KSČ s. G. Husáka s nejvyšším představitelem Maďarské lidové republiky a Syrské arabské republiky. Naši občané a pracující rovněž pozorně sledovali návštěvu ministra zahraničních věcí NSR i jeho projev na Valném shromáždění OSN, jednání s Íránem a oficiální návštěvy předsedů vlád Finska a Tunisu v ČSSR.

Pracující celé republiky se podílejí na pomoci přírodní katastrofou postiženému Mexiku. Pracovní kolektivy, společenské organizace Národní fronty a školy zasílají finanční částky na Fond míru a solidarity.

Pod vedením stranických orgánů a organizací se stupňuje úsilí komunistů a pracujících průmyslových podniků za splnění a překročení úkolů státního plánu. Po krajských stranicko-hospodářských aktivech byly uskutečněny okresní aktivity vedoucích hospodářských pracovníků, předsedů CZV a základních organizací KSČ. Na konkrétní podmínky se na nich aplikovaly závěry PÚV KSČ ze 4.9. 85 a celostátní porady s vedoucími tajemníky krajských výborů strany. V současné době KV KSČ vyhodnocují jejich úroveň a získané poznatky budou využity v příští vnitrostranické informaci.

Krajské i okresní výbory strany usilují, aby kurs náročnosti a adresnosti nastolený stranickohospodářskými aktivy pronikl do přípravy výročních členských schůzí. V souladu s tím svolávají okresní výbory KSČ v Severočeském kraji resortní porady předsedů ZO KSČ k dalšímu upřesnění a stanovení jednotného postupu při uplatňování závěrů stranickohospodářských aktivů ve výborech základních organizací a stranických skupinách na jednotlivých pracovištích. V Severomoravském kraji byl aktivistům vyslaným do základních organizací předán podkladový materiál o situaci v plnění plánu příslušného závodu.

Územní stranické orgány přistupují častěji ke kádrovým opatřením a udělování stranických trestů těm vedoucím hospodářským pracovníkům, u nichž jsou zjištěny nedostatky v řízení svěřených pracovních kolektivů. Na probíhajících zasedáních podnikových i celozávodních výborů strany a členských schůzích KSČ v Ostravě /Severomoravský kraj/ uváděli hospodářští pracovníci, že tlak stranických orgánů na plnění plánovaných úkolů je větší, než z nadřízených hospodářských organizací. Současně poukazovali na to, že by podobným způsobem měla postupovat ministerstva i generální ředitelství, která znají situaci v dodavatelsko odběratelských vztazích a mají ekonomické nástroje k řešení problémů. Jedná se zejména o zvládání disproporcí v materiálně technickém zásobování, ujasněnost plánu na rok 1986 a projednání úkolů na osmou pětiletku. Například VŽKG Ostrava nemá dosud výhled na investiční výstavbu v rámci intenzifikace hutní výroby. Podobné problémy se vyskytují i ve Východočeském kraji.

Stranické orgány a organizace věnují trvalou pozornost těm podnikům a závodům, které dlouhodobě neplní plán, nebo v nichž je splnění celoročních ukazatelů vážně ohroženo. Okresní výbory projednávají příčiny tohoto stavu s vedoucími hospodářskými pracovníky a se stranickými i odborovými funkcionáři. V řadě těchto podniků se situace řeší přesčasovou prací, mimořádnými směnami

o volných sobotách a brigádami technickohospodářských pracovníků ve výrobě. Často se však takovýmto způsobem nahrazují ztráty způsobené pozdními dodávkami materiálu a nedostatky v řídicí a organizační práci. Přitom nejsou mnohdy přijímána účinná opatření k tomu, aby se obdobné problémy neopakovaly a šturmování nevedlo ke zvyšování nákladů na výrobu a snižování jakosti vyráběné produkce.

V souvislosti se zvýšenou náročností stranických orgánů a organizací se často poukazuje na nedostatky v dodavatelsko-odběratelských vztazích. Například v textilním závodě Polana Opatová /Středoslovenský kraj/ je ohroženo splnění plánu exportu do socialistických států a dodávek pro vnitřní trh pro nedostatek česaných přízí z n.p. Slovena Žilina a n.p. Přádelny česaných přízí Nejdek. Přes jednání na úrovni generálních ředitelství a pomoc KV KSS se situace nelepší. Národní podnik Diaz Turnov /Východočeský kraj/ vyvinul a zavedl do výroby na základě vládního usnesení o antiimportních opatřeních keramické obráběcí destičky. Strojírenské podniky však o ně nejeví zájem a rovněž jejich export není realizován.

Ukazuje se, že přes dobré výsledky, kterých se podařilo nastolením náročnějších přístupů docílit, se vyskytuje řada problémů, které budou muset hospodářští vedoucí urychleně řešit. Například okresní výbor KSČ v Bruntále /Severomoravský kraj/ upozorňuje, že úpravy hospodářských plánů podniků a závodů provádějí nadřízené VHJ bez posouzení konkrétní situace. Okresní výbor v Karviné uvádí, že přes jeho požadavky nezaujaly nadřízené hospodářské orgány stanovisko k plnění plánu v podřízených organizacích. Okresní výbor v Trnavě /Západoslovenský kraj/ kritizoval pokles podílu nových výrobků na objemu průmyslové výroby a nových výrobků zařazených do I. stupně jakosti.

K dosahování dobrých výsledků napomáhá rozvoj pracovní iniciativy na počest XVII. sjezdu KSČ a 65. výročí jejího založení.

Například kolektiv pracovníků družstevního podniku pro zahraniční obchod UNICOOP Praha přijal celopodnikový socialistický závazek. Úkoly roku 1985 překročí ve vývozu do socialistických zemí o 1 %, z toho do Sovětského svazu o 14 %. Export do nesocialistických zemí splní na 106,2 % a celopodnikový obrát na 102,1 procenta. Rozvíjí se rovněž závazkové hnutí brigád socialistické práce československo-sovětského přátelství na počest 68. výročí VŘSR.

Stranické organizace a odpovědní pracovníci zemědělských podniků účinnou politickoorganizátorskou činností zabezpečují rychlý průběh podzimních prací. Orientují pracující zvláště na rozvoj různých forem socialistického soutěžení, využití sklizňové techniky v prodloužených směnách, minimalizaci ztrát, dodržování sjednaných harmonogramů sklizně cukrové řepy apod. Velmi dobrá úroda se jeví u kukuřice na zrno, jejíž sklizeň je v porovnání s loňským rokem v mírném předstihu. Příznivé tempo vykazuje i sběr cukrovky, což umožňuje zahájení plného výkonu všech cukrovarů. K 7. 10. 1985 bylo například v Západoslovenském kraji nakoupeno 152 000 tun řepy při průměrné cukernatosti 15,4 %. Cukrovary z tohoto množství zpracovaly 54 000 tun a vyrobily již 3 465 tun cukru. V tomto kraji jsou vytvořeny zásoby řepy na skládkách na 5,7 dne.

Včasné nasazení techniky a brigádnické výpomoci mládeže ze škol a dalších občanů příznivě ovlivnilo průběh sklizně brambor. Jako první v ČSR splnil jejich nákup k 3.10.1985 okres Opava v Severomoravském kraji. Do pomoci zemědělství a lesního hospodářství se aktivně zapojili i příslušníci Lidových milic z pražských závodů, kteří odpracovali na Šumavě ve ztížených podmínkách řadu směn ve prospěch národního hospodářství.

Suché počasí urychluje veškeré sklizňové práce, ale naopak ztěžuje orbu a přípravu půdy pro příští úrodu. Zvyšují se náklady zemědělských podniků, neboť počet operací oproti normál-

nímu stavu vzrostl až dvakrát. Vlivem deštivého léta a pohybu mechanizačních prostředků došlo k nadměrnému zhutnění půdy. Zemědělské podniky Jihomoravského, Severočeského a dalších krajů upozorňují, že stanovený limit pohonných hmot, především motorové nafty je pro letošní rok nedostačující a požadují vytvoření potřebných podmínek pro zajištění plánovaných prací.

V jižních okresech Jihomoravského kraje se projevují problémy se zpracováváním rajčat. Konzervářenský průmysl nestačí úrodu zpracovat, přestože byl zaveden nepřetržitý provoz a nutné odstávky pro údržbu technologických linek se provádí jen v neděli.

Počátkem měsíce zahájily práci skupiny ÚV KSČ pověřené pomocí krajským a městským výborům strany v přípravě VČS a stranických konferencí. Po úvodní schůzce a instruktáži na ÚV KSČ se členové jednotlivých pracovních skupin setkali s tajemníky krajských výborů strany a byli seznámeni s postupem zabezpečování 15. zasedání. Uskutečnilo se rovněž rozdělení do okresů a rozhodujících organizací. Činnost skupin ÚV KSČ byla koordinována s působením aktivu KV KSČ vyslaného na pomoc okresním výborům strany.

Poznatky pracovních skupin ÚV KSČ potvrzují, že závěry 15. zasedání byly projednány na všech stupních stranické výstavby i s členskou základnou. Stranické orgány byly při hodnocení dosažených výsledků vedeny snahou posuzovat plnění úkolů uplynulého období kriticky nejen ve stranické práci, ale i v dalších oblastech. Činnost rozhodujících organizací KSČ byla posuzována v předsednictvech OV strany. V Jihomoravském kraji schvalovaly všechny okresní výbory stanoviska k práci ZO KSČ. Některé okresní orgány, jako například OV KSČ Prostějov zpracoval stanoviska ke všem základním organizacím. Tyto byly posuzovány na jednotlivých odděleních a u 50 rozhodujících v předsednictvech OV KSČ. Náročnost přístupu okresních výborů

k úrovni jejich zpracování lze dokumentovat na příkladu POV KSČ Gottwaldov, které vyjádřilo výhrady k návrhům hodnocení práce stranických organizací ve Svitě Gottwaldov, vyslovilo nespokojenost s postupem podnikového výboru a uložilo stanoviska přepracovat.

V souvislosti s hodnocením uplynulého období jsou vytyčovány úkoly pro příští rok. Zkušenosti členů pracovních skupin potvrzují, že v souladu s usnesením PÚV KSČ ze 4.9.1985 a následných krajských stranickohospodářských aktivů se při zabezpečování VČS a konferencí prohloubila pozornost, zejména k problematice hospodářské politiky strany. Obsahová příprava získala komplexnější charakter, projevila se snaha více spojovat stranickou práci s rozhodujícími úkoly, které je nutno v okruhu základních organizací KSČ realizovat. Pracovní skupiny působící například v Severomoravském kraji v souvislosti s tím uvádí, že stranické organizace nejsou vždy schopny posoudit reálnost úkolů stanovených hospodářským plánem na příští rok. Zvláště pokud vedení příslušného podniku je v rozporu se svým nadřízeným orgánem a nemá-li stranická organizace dostatek vlastních znalostí, podléhá vlivu hospodářských pracovníků a její kontrolní úloha je málo účinná. I když informace pracovních skupin se shodují v tom, že územní stranické orgány většinou již nastoupily důraznější kurs prosazování linie 15. zasedání ÚV KSČ a usilují, aby se stala trvalým zdrojem jednání komunistů na pracovištích, signalizuje skupina pro Středočeský kraj, že tento proces je zde teprve na začátku.

V rámci okresních výborů strany byly sjednoceny termíny konání výročních členských schůzí a konferencí. Je dodržován základní záměr uskutečnit v říjnu jen malou část, asi 10 % schůzí, převážně v průmyslových podnicích. Hlavní část ZO KSČ bude konat výroční členské schůze v průběhu celého měsíce listopadu, aby se tak zamezilo kumulaci termínů a zlepšila se pomoc delegovaného aktivu. V prosinci uskuteční schůze zbývajících zhruba 20 % ZO KSČ. V posledním týdnu listopadu již začnou probíhat první celozávodní konference KSČ.

V současném období se dostává příprava VČS do závěrečné fáze. K zabezpečení schůzí se koncentrovala pozornost celého stranického aktivu. Postup probíhal většinou v souladu s přijatými politickoorganizačními opatřeními. Ve srovnání s předcházejícími zkušenostmi se projevila mnohem větší snaha zapojit do přípravy širší okruh funkcionářů a pracovních skupin. Ke konzultování návrhů zpráv výborů ZO KSČ byla realizována zásada uskutečnit tuto činnost převážně na jednání výborů základních organizací. Dařilo se tak, jak potvrzují krajské /městské/ výbory strany účinněji odstraňovat projevy rutinérství a prakticismu při zajišťování výročních členských schůzí. Okresní výbory strany současně sledovaly i další záměr, aby konání výroční schůze bylo odsouhlaseno až tehdy, bude-li dostatečná záruka její kvalitní úrovně.

Probíhá dokončování besed a hodnocení komunistů ve stranických skupinách. Jejich výsledky ukazují, že se podařilo ukládané konkrétní úkoly více provázat s potřebami pracovišť a ekonomickými úkoly. Místy se však projevila formálnost a snaha zajišťovat hodnocení komunistů administrativními metodami. Například v ZO KSČ Rudné doly Jeseník - Báňský stavební závod /Severomoravský kraj/, která má 140 členů a kandidátů, výbor z obavy, že nebude schopen provést besedu se všemi komunisty zvolil formu vyplňování dotazníků, kde se měli členové vyjádřit, jak plní konkrétní stranický úkol, jaký navrhuje do příštího období a zda mají připomínky k hospodářskému vedení. Po upozornění člena pracovní skupiny ÚV KSČ na nesprávnost uvedeného přístupu výbor přehodnotil své stanovisko a uskutečnil osobní jednání s těmi komunisty, u kterých se projevovala pasivita. V některých základních organizacích KSČ okresu Náchod /Východočeský kraj/ musely být besedy pro malou náročnost opakovány. V Rychnově nad Kněžnou řešil okresní výbor KSČ nízkou kritičnost besed vysláním aktivu do vybraných základních organizací strany.

Pozornost stranických orgánů se v posledním období přesunula do oblasti přípravy stranických konferencí. Členové pracovních skupin uvádějí, že byly zahájeny konzultace základních

dokumentů. Celozávodní, podnikové a městské výbory strany, včetně OV KSČ mají připraveny pracovní návrhy zpráv o činnosti, případně i podklady pro jejich kompletaci. Místy však zůstávají otevřené ty části, které se týkají hospodářské politiky strany. Je to dáno tím, že stále ještě u mnoha podniků přetrvávají nedořešené problémy v plnění úkolů letošního plánu i v návrzích na rok 1986. Je však možno konstatovat, že časové harmonogramy prací stranických konferencí jsou dodržovány.

Z informací krajských /městských/ výborů strany vyplývá, že zásobování vnitřního trhu základními druhy potravin je plynulé, bez podstatnějších výkyvů, ojedinělé místní problémy se operativně řeší. Nadále však trvá neuspokojivá poptávka po levnějších druzích masa, sekaných výrobcích, některých sýrech, mleté sladké paprice a sterilizovaných okurkách. Ze Středočeského kraje například z okresu Most bylo signalizováno, že je rozšiřována fáma o přípravě zdražení cigaret a alkoholických nápojů. O údajném zvyšování cen, masa a uhlí se hovoří ve Středočeském kraji, zejména na Berounsku. Stranické orgány na tuto situaci reagují.

Občané pozitivně hodnotí zabezpečení prodejen ovocem a zeleninou. Současně však poukazují na vysokou cenu rajčat a papriky, kterých je podle jejich názoru ve skladech nadbytek. Přetrvávají kritické připomínky ke špatné kvalitě brambor, zejména pro zimní uskladnění.

Situace v zásobování průmyslovým zbožím nedoznala podstatnějších změn. K obratu v uspokojování poptávky výrobky dlouhodobé spotřeby jako jsou mrazničky, ledničky, barevné televizory, jízdní kola zatím nedošlo. Na trhu stále chybí bavlněné výrobky, dětské ošacení, teplákové soupravy, punčochové zboží, sportovní i vycházková obuv v levnějších cenových relacích. Spotřebitelská veřejnost Bratislavy, Středoslovenského a Jihomoravského kraje kritizuje vysoké ceny dámských, pánských, dětských oděvů a obuvi, které neodpovídají kvalitě.